

ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA STANOVNIŠTVA POMORAVSKOG OKRUGA U 2008. GODINI

1. VITALNO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE POMORAVSKOG OKRUGA

Pomoravski okrug se prostire na površinu od 2615 km² sa 190 naselja, 218062 stanovnika (procena za 2008. godinu) i prosečnom gustinom naseljenosti od 87 stanovnika/ km.¹.

Pomoravskom okrugu pripada šest opština Despotovac, Jagodina, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Ćuprija. Najveću površinu ima opština Despotovac, a najveći broj stanovnika opština Jagodina, koja ima i najveći broj naselja, najveću gustinu naseljenosti i sedište je Okruga.

Tabela br. 1- Opštine Pomoravskog okruga sa brojem naselja i gustinom naseljenosti u 2008. god.

R.b	Opštine	Broj naselja	Broj stanovnika	Površina u km ²	Prosečna gustina naseljenosti
1	Despotovac	33	23546	623	37,7
2	Jagodina	52	69984	470	148,9
3	Paraćin	35	56448	542	104,1
4	Rekovac	32	11845	366	32,4
5	Svilajnac	22	24251	326	74,4
6	Ćuprija	16	31988	288	111,1
Pomoravski okrug		190	218062	2615	83,4

U periodu između dva popisa (tabela 2) stanovništvo Pomoravskog okruga smanjeno je za 36673 lica odnosno 13,9%. Dakle na teritoriji okruga postoji tendencija depopulacije koja je najviše izražena u opštinama Despotovac 24,4%, Svilajnac 23%, koje imaju veliku migraciju stanovništva u inostranstvo i Rekovac 20,3%, gde dominira staro stanovništvo, a najmanje u Jagodini 8,2%.

Procenjeni broj stanovnika u 2008. godini ukazuje na dalji pad broja stanovnika na celom području okruga za 4,1% za prethodne 6 godine od popisa.

Tabela br. 2-Procenjeni broj stanovnika Pomoravskog okruga u 2008. god . u odnosu na popise iz 1991.god .i 2002. god.

red. br.	Opština	1991	2002	Indeks 02/91	2008	Indeks 08/02	Indeks 08/91
1	Despotovac	33869	25611	0.756	23546	0.919	0.695
2	Jagodina	77226	70894	0.918	69984	0.987	0.906
3	Paraćin	64119	58301	0.909	56448	0.968	0.880
4	Rekovac	17011	13551	0.797	11845	0.874	0.696
5	Svilajnac	33136	25511	0.770	24251	0.951	0.732
6	Ćuprija	38747	33567	0.866	31988	0.953	0.826
Pomoravski okrug		264108	227435	0.861	218062	0.959	0.826

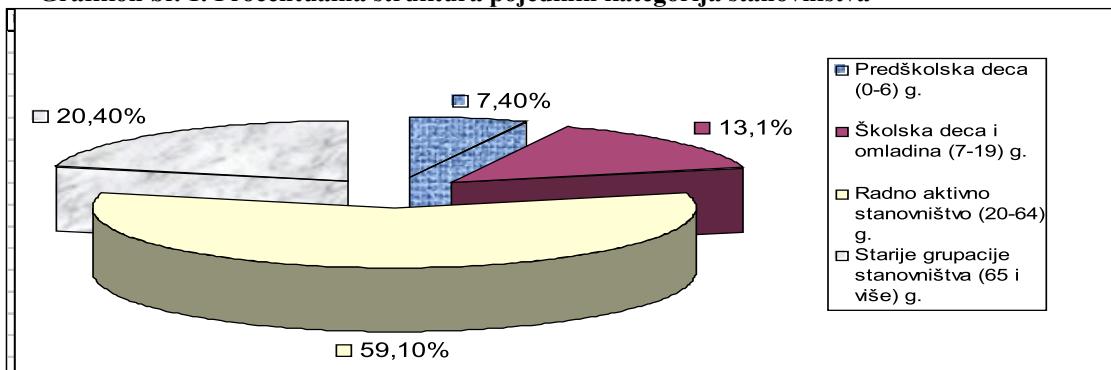
Na starosnu strukturu stanovništva utiče prirodno kretanje (rađanje i umiranje), ali i mehaničko kretanje stanovništva, migracije. Poznavanje starosne strukture stanovništva daje

nam sliku starosti populacije u celini na osnovu koje se određuju prioritetni zdravstveni problemi i planira zdravstvena zaštita.

Tabela br. 3-Broj i procentualno učešće pojedinih kategorija stanovnika Pomoravskog okruga prema proceni Republičkog zavoda za statistiku, 2007

Br	Kategorije stanovništva	Opštine											
		Despotovac		Jagodina		Paraćin		Rekovac		Svilajnac		Ćuprija	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	Predškolska deca (0-6) g.	1774	7,2	5739	7,8	4278	7,3	650	5,2	1987	7,8	2404	7,2
2	Školska deca i omladina (7-19) g.	3272	13,4	9491	12,8	7922	13,6	1385	11,1	3419	13,5	4359	13,1
3	Radno aktivno stanovništvo (20-64) g.	13558	55,4	45403	61,4	35152	60,2	6420	51,5	14149	55,8	20043	60,2
4	Starije grupacije stanovništva (65 i više) g.	5877	24,0	13324	18,0	11021	18,9	4000	32,1	5817	22,9	6464	19,4
Ukupno:		24481	100	73957	100	58373	100	12455	100	25372	100	33270	100
		227908	100										

Grafikon br. 1. Procentualna struktura pojedinih kategorija stanovništva

Iz navedenih podataka o starosnoj strukturi stanovništva može se uočiti da stanovništvo Pomoravskog okruga spada u grupu vrlo starog stanovništva, s obzirom da je ideo stanovnika starijih od 65 godina 20,4 %. Taj ideo je najmanji u opštini Jagodina 18,0%, a najveći u opštini Rekovac čak 32,1%. Indeks starenja je takođe visok 0,99 što pokazuje da postoji proces izraženog starenja stanovništva.

Tabela br.4-Vitalni pokazatelji stanovništva Pomoravskog okruga u 2008. god

R. Br	OPŠTINE	Procenjeni broj stanovnika	ŽIVORODENI		UMRLI						stopa smrtnosti odojčadi	stopa prirodnog priraštaja	MRTVORO-ĐENI			
			ukupno		odojčad		deca 1-5		broj				broj			
			broj	stopa nataliteta	broj	stopa mortaliteta	broj	%	broj	%			broj	%		
1	Despotovac	23546	148	6,3	443	18,8	1	0,23			6,8	-12,5	1	6,8		
2	Jagodina	69984	700	10,0	1077	15,4	2	0,19			2,9	-5,4	2	2,9		
3	Paraćin	56448	527	9,3	859	15,2	2	0,23			3,8	-5,9	1	1,9		
4	Rekovac	11845	54	4,6	246	20,8						-16,2				
5	Svilajnac	24251	163	6,7	446	18,4	1	0,22			6,1	-11,7	2	12,3		
6	Ćuprija	31988	273	8,5	477	14,9	1	0,21			3,7	-6,4	4	14,7		
POMORAVSKI OKRUG		218062	1865	8,6	3548	16,3	7	0,20			3,8	-7,7	10	5,4		

Broj živorođenih u Pomoravskom okrugu je u stalnom padu, kako u apsolutnim vrednostima tako i u stopama, u svim opštinama. Prema SZO faza nepovoljnog nataliteta je stopa ispod 12%. U 2008. godini **stopa nataliteta** za okrug je 8,6 pri čemu je najniža u Rekovcu 4,6 a najviša u Jagodini 10.

Mortalitet, umiranje, je negativna vitalna komponenta i od velikog je značaja u oceni zdravstvenog stanja stanovništva. Opšta stopa mortaliteta, odnosno ukupan broj umrlih u Pomoravskom okrugu je visok i u stalnom je porastu, vezano za sve izraženije starenje stanovništva. Prosečna stopa za Okrug je 16,3 a najvišu stopu ima opština Rekovac 20,8, jer je to opština sa najstarijom populacijom.

Mortalitet odojčadi je jedan od najbitnijih indikatora socioekonomskih prilika i funkcionalisanja zdravstvene zaštite žena i dece. Stope smrtnosti odojčadi su niske već duži vremenski period u Okrugu, za 2008. godinu 3,8 a tolerantna granica za Evropu je do 20. Podaci za Okrug su za slučajeve umrle na teritoriji Okruga, dok za slučajeve koji su lečeni i umrli van Okruga odnosno na tercijalnom nivou, još uvek nemamo podatke. U 2007. godini posle sumiranja kompletnih podataka stopa je bila 5,07.

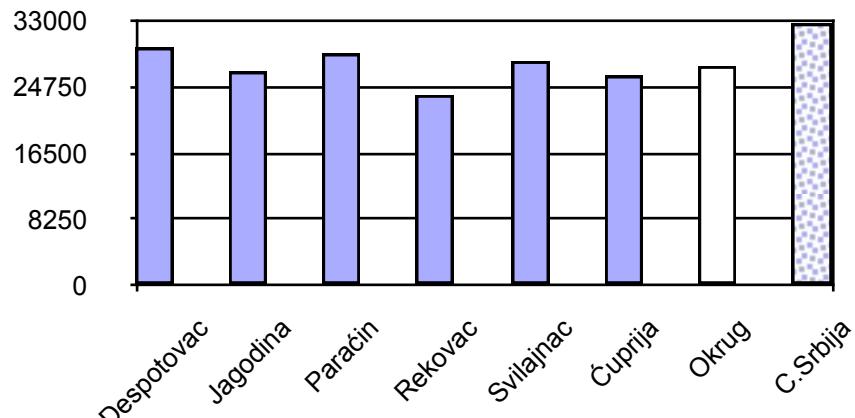
Stopa mrtvorodenih odnosno mortinataliteta u Okrugu je takođe niska 5,4 , jer postoji odgovarajuća i dobro razvijena zdravstvena zaštita trudnica, dok se komplikovane trudnoće tretiraju i visoko specijalizovanim ustanovama tercijalnog nivoa zdravstvene zaštite.

Prirodni priraštaj predstavlja razliku između apsolutnog broja živorođenih i umrlih na jednoj teritoriji. Izražava se stopom na 1000 stanovnika i za teritoriju Okruga za 2008. godinu iznosi -7,7 , pa se može govoriti o velikoj biološkoj regresiji stanovništva, jer još od sredine osamdesetih godina prirodni priraštaj ima negativnu vrednost.

2.SOCIOEKONOMSKI POKAZATELJI OKRUGA

Nezaposlenost je važan socioekonomski pokazatelj zdravstvenog stanja stanovništva određene teritorije. Iz Nacionalne službe za zapošljavanje Okruga dobili smo podatke o nezaposlenim licima, slobodnim radnim mestima i zapošljavanju u 2008. godini. Ukupno je nezaposlenih 24726 lica, što je za 2% nezaposlenih manje u odnosu na prethodnu godinu. Slobodnih radnih mesta je bilo 17831 od čega na neodređeno vreme 7257 ili 40,6%.

Grafikon br.2 – Prosečna neto zarada u 2008. godini

Prosečna neto zarada u 2008. godini na teritoriji Pomoravskog okruga bila je 27368 dinara što je nešto niže u odnosu na prosek Centralne Srbije 32688. Među opštinama najveći prosek ima Opština Despotovac 29667 i Paraćin 28914, a najniži prosek ima Opština Rekovac 23752 dinara.

3.MORTALITET I MORBIDITET U POMORAVSKOM OKRUGU U 2008. GODINI

3.1. Mortalitet

Tabelom broj 5 prikazane su osnovne karakteristike mortaliteta stanovništva Pomoravskog okruga u 2008. godini. Prema prispelim potvrdoma o smrti evidentirano je 3548 umrlih osoba na teritoriji okruga od čega je 3362 prirodnih smrti i 95 nasilnih smrti, a prosečna starost umrlih je 74,4 godina. Lečenih pre smrti je 96,4%.

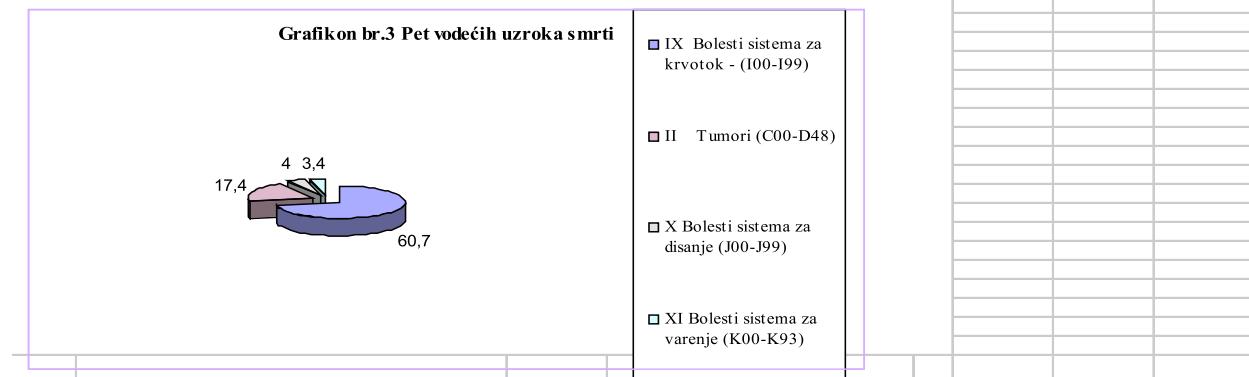
Tabela br.5-Karakteristike mortaliteta stanovništva Pomoravskog okruga u 2008. godini

Opština	priр. smrt	lečeni pre smrti		nasilna smrt					prosečna starost umrlih
		broj	%	s vega	nesreća	samoub	ubis.	ostalo	
Despotovac	427	404	94,6	12	7	4	1	0	75,02
Jagodina	1026	996	97,1	29	13	13	1	2	73,12
Paraćin	805	790	98,1	20	13	5	0	2	74,16
Rekovac	237	229	96,6	5	2	2	0	1	77,35
Svilajnac	418	406	97,1	14	7	6	0	1	76,19
Čuprija	449	417	92,9	15	6	6	3	0	74,27
Pomoravski okrug	3362	3242	96,4	95	48	36	5	6	74,4

Vodeći uzroci smrti prema MKB-10 klasifikaciji su bolesti sistema za krvotok sa učešćem od 60,7% u ukupnom broju umrlih i stopom na 100.000 stanovnika od 946,2, zatim tumori sa 17,4% i stopom od 271,7 , bolesti sistema za disanje 4,0% i stopom 62,4, bolesti sistema za varenje sa 3,4% i stopom 53,2 i bolesti mokračno-polnog sistema sa 3,2% i stopom 49,7 (tabela 6, grafikon 3) .

Tabela br. 6 -Pet vodećih uzroka smrti u Pomoravskom okrugu u 2008.godini

Redni broj	Grupa po MKB-10	Br.	%	Stopa na 100.000 stanovnika
1	IX Bolesti sistema za krvotok - (I00-I99)	2152	60,70	946,2
2	II Tumori (C00-D48)	618	17,40	271,7
3	X Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	142	4,00	62,4
4	XI Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	121	3,40	53,2
5	XIV Bolesti mokračno-polnog sistema(N00-N99)	113	3,20	49,7

3.2. Morbiditet

Morbiditet, oboljevanje spada u najvažnije indikatore zdravstvenog stanja. Rutinska zdravstvena statistika obezbeđuje informacije o raširenosti pojedinih oboljenja, ali samo u delu stanovništva koji je koristio zdravstvenu zaštitu. To je takozvani registrovani morbiditet koji se može podeliti na vanbolnički i bolnički.

3.2.1 Vanbolnički morbiditet

Osnovne karakteristike vanbolničkog morbiditeta biće prikazane kroz registrovana oboljenja u službama primarne zdravstvene zaštite i to službe za zdravstvenu zaštitu dece, školske dece i omladine, službe opšte medicine i službe medicine rada iz izveštaja o radu navedenih službi.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece na teritoriji Pomoravskog okruga registrovano je u 2008. godini 74407 oboljenja. Pet najučestalijih grupa bolesti su bolesti sistema za disanje sa 78,7%, bolesti sistema za varenje 4,5%, bolesti kože i potkožnog tkiva 3,7%, bolesti uva i mastoidnog nastavka sa 2,8% i zarazne i parazitarne bolesti sa 2,03%.

Tabela br.7 -Pet najučestalijih grupa bolesti u službama za zdravstvenu zaštitu dece na teritoriji

Redni broj	Morbiditetna lista (10 MBK)	Šifra	Br.	%
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	58578	78,73
XI	Bolesti sistema za varenje	K00-K93	3352	4,50
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	2797	3,76
VIII	Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H95	2073	2,79
XIV	Zarazne i parazitarne bolesti	A00-B99	1514	2,03
	UKUPNO	A00-T98	74407	100,0

Pomoravskog okruga

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine registrovano je 85651 oboljenje od 71,3% priprada grupi bolesti sistema za disanje, 6,0% bolestima sistema za varenje 4,2% bolestima kože i potkožnog tkiva, 3,9% grupi povreda, trovanja i posledica delovanja spoljnih faktora i bolestima mokraćno-polnog sistema, 2,6%.

Tabela br.8- Pet najučestalijih grupa bolesti u službama za zaštitu zdravlja školske dece i omladine na teritoriji Pomoravskog okruga

Redni broj	Morbiditetna lista (10 MBK)	Šifra	Br.	%
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	61098	71,3
XI	Bolesti sistema za varenje	K00-K93	5151	6,0
XII	Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	3580	4,2
XIX	Povrede trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	S00-T99	3351	3,9
XIV	Bolesti mokraćno-polnog sistema	N00 -N99	2247	2,6
	UKUPNO	A00-T98	85651	100,0

U službama opšte medicine u domovima zdravlja Pomoravskog okruga registrovano je ukupno 191748 oboljenja. Pet najučestalijih grupa bolesti su bolesti sistema krvotoka sa učešćem od 25%, bolesti sistema za disanje 18,9%, bolesti mišićno-koštanog sistema 9,7%, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja 8,3% i bolesti mokraćno-polnog sistema 6,6%.

Tabela br.9 Pet najučestalijih grupa bolesti u službama opšte medicine na teritoriji Pomoravskog okruga

Redni broj	Morbiditetna lista (MKB 10)	Šifra	Broj	%
IX	Bolesti sistema krvotoka	I00-I99	46311	25,0
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	36348	18,9
XIII	Bolesti mišićno koštanog sistema I vezivnog tkiva	M00-M99	18552	9,7
V	Duševni poremećaji I poremećaji ponašanja	F00-F99	15956	8,3
XIV	Bolesti mokračno-polnog sistema	K00-K93	12705	6,6
	UKUPNO	A00-T98	191748	100,0

Radno aktivno stanovništvo Pomoravskog okruga najčešće je, prema izveštaju **službi medicine rada**, u 2008. godini bolovalo od bolesti sistema za disanje odnosno u 27,1% slučajeva od ukupno registrovanih 41751 oboljenja. Na drugom mestu su bolesti sistema krvotoka sa 15,1%, zatim bolesti koštano- mišićnog sistema 11,6%, bolesti mokračno-polnog sistema 7,4% i duševni poremećaji 6,6%.

Tabela br. 10-Pet najučestalijih grupa bolesti u službama medicine rada na teritoriji Pomoravskog okruga

Redni broj	Morbiditetna lista (MKB-10)	Šifra	br.	%
X	Bolesti sistema za disanje	J00-J99	11307	27,1
IX	Bolesti sistema krvotoka	I00-I99	6315	15,1
XIII	Bolesti mišićno koštanog sistema i vezivnog tkiva	M00-M99	4840	11,6
XIV	Bolesti mokračno-polnog sistema	N00-N99	3106	7,4
V	Duševni poremećaji I poremećaji ponašanja	F00-F99	2744	6,6
	UKUPNO	A00-T98	41751	100,0

3.2.2.Morbiditet od zaraznih i hroničnih nezaraznih bolesti

Prema registru za zarazne bolesti Zavoda za javno zdravlje u Čupriji u 2008. godini je na teritoriji Pomoravskog okruga registrovano ukupno 6519 obolelih od bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju sa stopom incidence 2860,4 na 100000. Umrlih od zaraznih bolesti nije bilo. Najveću stopu oboljevanja po opštinama ima Despotovac 10167 a najmanju Rekovac 513,8.

5

Najveći broj prijavljenih slučajeva na teritoriji okruga je oboleo od influence odnosno gripe 2124 sa stopom od 931,9 a zatim streptokokni faringitis sa 1228 obolelih i stopom 538,8 i od varičele 1196 sa stopom 524,7 na 100,000 stanovnika.

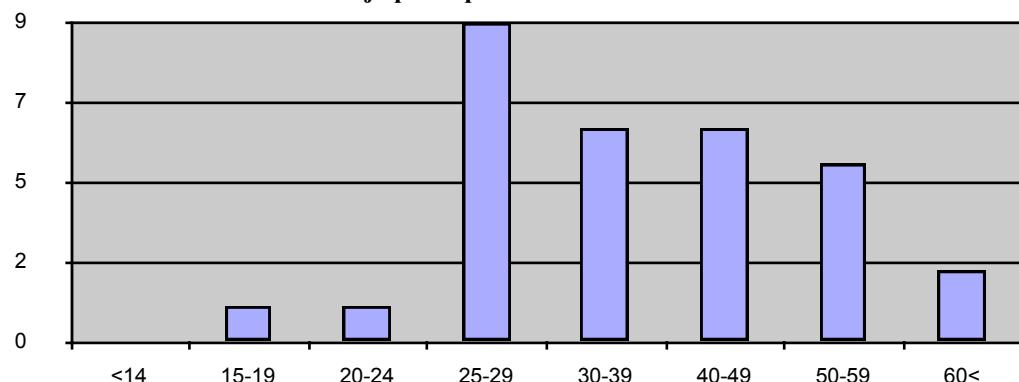
Tabela br. 11-Prvih 5 najučestalijih zaraznih bolesti na teritoriji Pomoravskog okruga u 2008 god.

Red. br.	Zarazna bolest	Broj obolelih	Stopa	Broj umrlih	Stopa
1	Influenza vir.non ident. J 11	2124	931,9	0	0

2	Pharingitis strep. J 02.0	1228	538,8	0	0
3	Varicella B01.9	1196	524,7	0	0
4	Tonsilitis strept. J03.0	966	423,8	0	0
5	Diarrh.et.gastr. A09	207	90,8	0	0

Što se tiče kretanja polno prenosivih bolesti na teritoriji Pomoravskog okruga u 2008. godini (tabela 11)ukupno je registrovano 30 novih slučajeva među kojima je najviše Hepatita B akuta, 20 obolelih i infekcija hlamidijom 9. PPB su najzastupljenije u uzrastu 25-29 godina - 9 obolelih a zatim 30-39 godina i 40-49 po 6 obolelih.

Grafikon br. 4 Uzrastna distribucija polno prenosivih bolesti

Tab. br.12 BROJ REGISTROVANIH LICA OBOLELIH OD 11 HRONIČNIH NEZARAZNIH OBOLJENJA U 2008. GODINI PREMA VRSTI OBOLJENJA

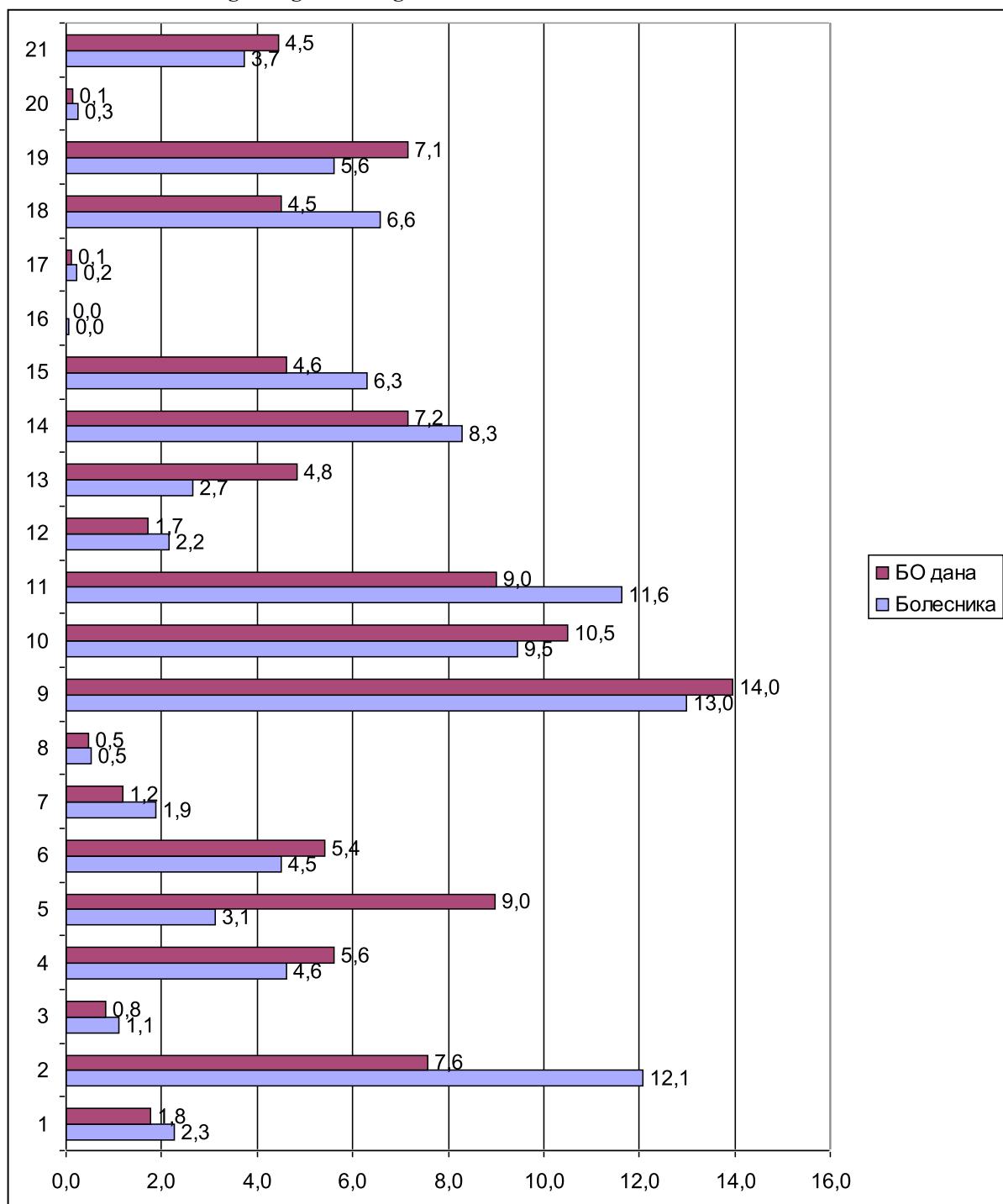
UKUPNO		OBOLJENJA													
		MALIGNA OBOLJENJA		PSIHOZE		ŠEĆERNA BOLEST		HRONIČNA INSUF.BUBREGA		NARKOMANIJА		KORONARNE BOLESTI SRCA		OPSTR. BOLESTI PLUĆA	
BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA	BROJ	STOPA
2038	896,1	713	313,5	29	12,8	479	210,6	90	39,6	85	37,4	604	265,6	38	16,7

Iz registra za hronične nezarazne bolesti se može videti da je u 2008. godini bilo 2.038 novootkrivenih slučajeva obolelih od 11 vrsta hroničnih nezaraznih bolesti koje podležu prijavljivanju. Najveći broj novootkrivenih slučajeva je malignih bolesti 713 (Stopa 313,5), zatim koronarnih bolesti 604 (Stopa 265,6) i šećerne bolesti 479 sa stopom incidence 210,6.

3.2.3. Bolnički morbiditet

Posmatrajući strukturu lečenih prema grupi bolesti najveći procenat u ukupnom morbiditetu prema broju b.o. dana pripada bolestima kardiovaskularnog sistema 14% i bolesti sistema za disanje 10,5 %, a zatim od bolesti sistema za varenje 9%, duševnih poremećaja i poremećaja ponašanja 9%, bolesti mokraćno-polnog sistema 7,2% i povreda 7,1%.

Grafikon br. 5 Procentualna struktura bolesnika i B.O dana prema grupama bolesti po MKB X u bolnicama Pomoravskog okruga u 2008. godini

Posmatrajući strukturu lečenih po dobnim grupacijama i grupama bolesti može se uočiti da je grupa predškolske dece u najvećim procentu bolnički lečena od bolesti organa za disanje (J00-J99) 33,6%, nedovoljno definisanih simptoma i stanja 15,9% i organa za varenje (K00-K93) 13,6%. Školska deca i omladina su najčešće lečena od nedovoljno definisanih simptoma i stanja 18,7%, bolesti organa za varenje 17,4% a zatim od bolesti organa za disanje 13,8%. Mlađe radno aktivno stanovništvo od 19-44 god. najčešće je u bolnicama boravilo zbog trudnoće i porodaja(O00-O99) 27,8%, a od 44-65 godina zbog bolesti kardiovaskularnog sistema (I00-I99) 14,9%, što je slučaj i kod populacije preko 65 godina koji su u 21,5% slučajeva takođe bolnički lečeni od bolesti kardiovaskularnog sistema.

4. ŽIVOTNA SREDINA

Prikaz podataka o stanju životne sredine odnosi se samo na snabdevanje stanovništva i ispitivanje higijenske ispravnosti vode za piće. Svi gradski, seoski i javni vodovodi na teritoriji Pomoravskog okruga su pod stalnim nadzorom i kontrolom Zavoda za javno zdravlje Ćuprija. To podrazumeća uzorkovanje, analizu (hemijsku i bakteriološku), stalan higijensko-sanitarni nadzor sa lokalnom sanitarnom inspekcijom, kao što je i predviđeno u 2008. godini Programom zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

Stanovnici okruga snabdevaju se vodom iz 8 gradskih vodovoda odnosno izvorišta, na koje je priključeno 82,4% gradskog stanovništva. Dezinfekcija i ispitivanje higijenske ispravnosti vrši se redovno.

U 2008. godini uzeto je ukupno 186 uzoraka vode iz gradskih vodovoda od kojih je 14 uzoraka ili 7,5% bilo bakteriološki i hemijski neispravno. Uzročnici bakteriološke neispravnosti najčešće su bili Enterobacter i Ešerihija coli, a hemijske povećana mutnoća.

Tab. br.13 - Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz gradskih vodovoda u 2008. godini

Red. broj	VODOVOD GRAD	BAKTERIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
		Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti
			Broj	%			Broj	%	
1	Ćuprija	52	3	5,7	E.coli Enteroba	52	4	7,6	Pov.mutnoća
2	Jagodina	48	4	8,3	E.coli Enteroba	48	0	0,00	
3	Paraćin	32	1	3,1	E.coli Enteroba	32	0	12,5	Pov.mutnoća
4	Svilajnac	18	1	5,50	E.coli Enteroba	18	4	22,2	
5	Despotovac	20	4	5,00	E.coli Enteroba	20	0	0,00	----
6	Rekovac	16	1	6,2	E.coli Enteroba	16	0	0,00	
UKUPNO :		186	14	7,5		186	12	6,45	

Na teritoriji Pomoravskog okruga ima 205 seoskih naselja ili 163146 stanovnika od kojih je svega 24,25 % priključeno na seoske vodovode kojih ima 32. Tokom 2008. godine uzeto je 377 uzorka radi ispitivanja higijenske ispravnosti od kojih je 11,1% bilo bakteriološki a 12,8 hemijski neispravno.

Tabela br. 14 Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz seoskih vodovoda u 2008. godini

Redni broj	OPŠTINA	BAKTERIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
		Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti
			Broj	%			Broj	%	
1	Ćuprija	96	7	7,20	E.coli	96	2	2,00	Nitrati, mutnoća
2	Jagodina	239	66	27,60	E.coli Enterobacter	239	75	31,30	Povećani nitrati NH3,KM4O4
3	Paraćin	0	0	0,00		0	0	0,00	
4	Svilajnac	24	1	4,10	E.coli	24	0	0,00	Pvećani nitrati
5	Despotovac	18	1	5,50		18	1	5,50	Mutnoća
6	Rekovac	---	---	0,00		---	---	---	---
UKUPNO :		377	75	11,10		377	78	12,80	---

Na teritoriji Okruga postoji 601 javni vodni objekat iz kojih koristi vodu 60,3 % stanovnika i koji se redovno ispituju na higijensku ispravnost.

Tabela br. 15 Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz javnih vodnih objekata u 2008. godini

Red. broj	OPŠTINA	BAKTERIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
		Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	Neispravnih		Uzrok neispravnosti
			Broj	%			Broj	%	
1	Ćuprija	260	8	3,00	Kleps.E.coli Enterobacter	260	3	1,15	Pov.mutnoća
2	Jagodina	372	15	4,00	E.coli Enterobacter	372	8	2,10	Mutnoća
3	Paraćin	348	17	4,80	E.coli Enterobacter	348	8	2,20	Mutnoća
4	Svilajnac	200	7	3,50	E.coli Enterobacter	200	12	6,00	Pov.mutnoća i nitriti
5	Despotovac	120	7	5,80	E.coli Enterobacter	120	2	1,60	Mutnoća
6	Rekovac	36	5	13,80	E.coli Enterobacter	36	0	0,00	Pov.nitriti Fe
UKUPNO :		1334	59	4,40		1334	21	1,57	

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz javnih vodnih objekata pokazuju da je od 1334 uzetih uzoraka 59 ili 4,4% bakteriološki neispravno , a 21 uzoraka ili 1,57% fizičko-hemijski neispravno. Ovi rezultati pokazuju najveću neispravnost vode iz seoskih vodovoda.

5. OBAVEZNA IMUNIZACIJA STANOVNJIŠTVA

U skladu sa Programom obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti u 2008. godini tabelama je prikazana vakcinoprofilaksa pojedinih grupacija stanovništva protiv dečije paralize, TBC, morbila, hemofilusa, parotita, rubeole, difterije, tetanusa, pertusisa i hepatitisa B.

Tab. br.16- Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv dečije paralize na teritoriji Pomoravskog okruga za 2008. god.

P.broj.	Opština	Revakinacija OPB											
		Vakcinacija OPV						u 2. godini			u 7. godini		
		Br. plan.	Br. vakc.	%	Br. plan.	Br. revak.	%	Br. plan.	Br. revak.	%	Br. plan.	Br. revak.	%
1	Despotovac	150	150	100,00	174	174	100,00	210	205	97,62	257	257	100,00
2	Paraćin	660	613	92,88	660	612	92,73	696	684	98,28	783	775	98,98
3	Jagodina	457	429	93,87	511	484	94,72	545	538	98,72	631	609	96,51
4	Rekovac	52	52	100,00	71	71	100,00	75	75	100,00	103	103	100,00
5	Svilajnac	170	170	100,00	200	200	100,00	221	221	100,00	270	270	100,00
6	Ćuprija	269	269	100,00	295	295	100,00	293	281	95,90	351	347	98,86
Ukupno okrug		1758	1683	95,73	1911	1836	96,08	2040	2004	98,24	2395	2361	98,58

Tabela br 17 Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv tuberkuloze na području Pomoravskog okruga za 2008. god.

Redni broj	Opština	Broj živorođenih	Broj vakcinisanih	%
1	Paraćin	555	553	99,6
2	Jagodina	885	844	95,4
3	Ćuprija	378	378	100
Ukupno okrug		1818	1775	97,6

Tabela br 18 Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv malih boginja, zaušaka i crvenke na području Pomoravskog okruga za 2008. god.

R.Br	Opština	Vakcinacija MMR			Revakinacija MMR u 7. godini			Revakinacija MMR u 12. godini		
		Broj.plan.	broj vakc.	%	Broj.pla n.	Broj revak.	%	Broj.plan.	Broj revakc..	%
1	Despotovac	150	148	98.60	210	205	97.60			
2	Jagodina	652	615	94.00	696	684	99.00	564	564	100.00
3	Paraćin	458	431	94.00	545	538	98.00	1700	1617	95.00
4	Rekovac	55	55	100.00	75	75	100.00			
5	Svilajnac	143	143	100.00	221	221	100.00	256	252	98.40
6	Ćuprija	257	257	100.00	293	281	95.00			
Ukupno okrug		1715	1649	96.15	2060	2004	97.28	2520	2433	96.55

Tab. br.19 - Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv difterije, tetanusa, pertusisa na teritoriji Pomoravskog okruga za 2008. godinu.

Редни бр.	Општина	Вакцинација DTP			Revакцинација DTP у 2. години			Revакцинација DT у 7. години			Revакцинација DT у 14. години		
		Broj.plan.	Broj vakc.	%	Broj.plan.	Broj revakc..	%	Broj.plan.	Broj revakc..	%	Broj.plan.	Broj revakc.	%
1	Despotovac	150	150	100,00	174	174	100,00	210	205	97,60	257	257	100,00
2	Jagodina	660	613	93,00	660	612	93,00	696	684	99,00	783	775	99,00
3	Paraćin	457	429	94,00	511	484	95,00	545	538	98,00	631	609	96,00
4	Rekovac	52	52	100,00	71	71	100,00	75	75	100,00	103	103	100,00
5	Svilajnac	170	170	100,00	200	200	100,00	221	221	100,00	270	270	100,00
6	Ćuprija	269	269	100,00	295	295	100,00	293	281	95,00	351	347	98,86
	Укупно округ	1758	1683	95,73	1911	1836	96,08	2040	2004	98,24	2395	2361	98,58

Obavezna vakcinacija protiv difterije, tetanusa i pertusisa realizovana je sa obuhvato dece od 95,7% , dok su revakcinacije

u 2;7 i 12. godini realizovane sa obuhvatom 96%, 98,4% i 98,6%.

Tabela br 20 Izveštaj o obavljenoj imunizaciji protiv bolesti koje izaziva Haemophilus inphluence na području Pomoravskog okruga za 2008. god.

R.Br.	Opština	HIB vakcinacija			Vakcinisani sa tri doze	Potpuno vakc. sa dve doze	Potpuno vakc. sa
		Br. Plan.	Br. Vakc.	%			
1	Despotovac	184	184	100	10	98	76
2	Jagodina	660	613	93	613		
3	Paraćin	457	434	95	434		
4	Rekovac	52	52	100	52		
5	Svilajnac	170	170	100	170		
6	Cuprija	273	273	100	262	10	1
Ukupno okrug		1796	1726	96,1	1541	108	77

6. KADROVI ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA POMORAVSKOG OKRUGA

Na teritoriji Pomoravskog okruga u 2008. godini bilo je jedanaest zdravstvenih ustanova i to jedan zdravstveni centar, tri opšte bolnice, pet domova zdravlja, jedna apotekarska ustanova, Zavod za javno zdravlje u Ćupriji i Gerontološki centar kao socijalno zdravstvena ustanova.

Ukupan broj zaposlenih u svim zdravstvenim ustanovama okruga je 3461 od čega je 2670 zdravstvenih radnika i saradnika ili 77% a 763 nemedicinskih radnika ili 22%.

Broj zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom je 769 ili 28,8%, sa višom 282 ili 10,6% i sa srednjom 1631 ili 61,1%, što pokazuje da na jednog zdravstvenog radnika sa visokom školom dolaze 2,5 sa višom i srednjom.

Broj lekara u zdravstvenim ustanovama je 620 od čega 461 specijalista ili 74,4%

Tab. Br. 21-Zaposleni u zdravstvenim ustanovama na Pomoravskom okrugu prema stručnoj spremi u 2008. godini

r. br.	Zdravstvena ustanova	Ukupno	Zdravstveni radnici															NEMEDICINSKI				
			VISOKA STRUČNA SPREMA								VŠS			SSS			NIŽA STRUČNA SPREMA			od toga		
			Svega	Svega	lekari	specijalisti	na specijalizaciji	opštem opštem medicinе	stomatolozi	farmaceuti	ostalo	SVEGA	Med.sestre-tehnitar i	ostali	Svega	med.sestre-tehnitar i	babice	ostali	SVEGA	administrativni	tehnički	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
UKUPNO		3461	2670	769	620	461	75	84	65	38	46	282	138	144	1631	1115	73	443	14	763	273	492
1	ZC Paraćin	613	489	158	131	103	15	13	16	6	5	42	21	21	289	221	12	56		124	46	78
2	DZ Ćuprija	334	249	78	50	20	10	20	15	6	7	25	8	17	146	101	3	42		85	71	14
3	OB Ćuprija	920	723	169	158	131	20	7	2	2	7	85	45	40	459	318	23	118	10	197	59	138
4	DZ Jagodina	338	283	95	70	51	3	16	14	2	9	42	19	23	146	75	9	62		53	21	34
5	OB Jagodina	518	407	103	99	89	10			2	2	49	28	21	251	204	17	30	4	111	25	86
6	DZ Despotovac	237	186	57	43	26	6	11	9	1	4	12	8	4	117	75		42		51	14	37
7	DZ Rekovac	87	68	17	15	4	1	10	2			4	3	1	47	31	2	14		19	5	14
8	DZ Svilajnac	232	181	51	39	26	8	5	6	4	2	11	5	6	119	74	7	38		51	10	41
9	ZZJZ "Pomoravlje"	77	61	24	12	11	1		1	1	10	8		8	29			29		16	11	5
10	Apoteka Jagodina	41		14						14					12			12		15	10	5
11	Gerontološki centar	64	23	3	3	0	1	2	0	0	0	4	1	3	16	16	0	0	0	41	1	40

7. KORIŠĆENJE I RAD USTANOVA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Primarnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu Pomoravskog okruga pružaju šest domova zdravlja u Ćupriji, Jagodini, Paraćinu, Svilajncu, Despotovacu i Rekovcu.

Ukupan broj zaposlenih u ovim ustanovama u 2008. godini bio je 1483 od čega je 275 lekara (165 specijalista ili 60%), 111 tehničara sa višom i 688 sa srednjom stručnom spremom.(tab. br. 1). Nemedicinskih radnika je ukupno 306 ili 20,6% od ukupnog broja zaposlenih što je nešto iznad propisanih normativa prema Pravilniku (do 15%).

Domovi zdravlja u Jagodini, Ćupriji su u ovoj godini bili suočeni sa organizacijskim i kadrovskim promenama zbog izdvajanja iz zdravstvenih centara, kao i Dom zdravlja Paraćin,(koji je još uvek u sastavu ZC Paraćin), iz koga su sve specijalističke i dijagnostičke službe organizaciono prebačene u sekundarnu zdravstvenu zaštitu.

7.1.Opšta medicina

U službama opšte medicine u šest domova zdravlja Pomoravskog okruga radilo je u 2008. god ukupno 99 lekara, od čega 43 ili 43,4% specijalista opšte medicine i 165 tehničara što je 1,7 tehničara po lekaru što je iznad predviđenog normativa (1:1). U skladu sa standardom Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (» Sl. Glasnik« br.43/06), domovi zdravlja Paraćin, Svilajnac i Jagodina imaju nedovoljan broj lekara u odnosu na standard, a ostali domovi zdravlja imaju više lekara od broja predviđenog standardom. Medicinskih tehničara ima u znatno većem broju od standarda u svim domovima zdravlja.

Služba opšte medicine Doma zdravlja u Jagodini ima najveći broj korisnika po jednom lekaru 1684, a najmanji broj korisnika po lekaru je u Domu zdravlja Despotovac 950 što je znatno ispod standarda. Prosečan broj korisnika po lekaru u službama opšte medicine na teritoriji celog okruga je 1369 (tabela 2.), što je nešto ispod standarda koji propisuje Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (**1600 odraslih stanovnika-korisnika po 1 lekaru**).

Tabela br. 22. Kadar i korisnici u službama Opšte medicine

Z d r a v s t v e n e u s t a n o v e	Lekari						Medicinski tehničari					B r o j tehniča ra p o jednom lekaru	B r o j korisnika (19 godinaj i više)	B r o j korisnika po 1 lekaru
	Normat iv	Ukup no	Op šte ne medic i specijal izacijs a	N	a	Specijalisti	Normat iv	Ukupno	S v i š m	aS osrednj om	Br. %			
			Br.	%										
DZ Despotovac	13	15	7	4	4	26,7	14	27	3	24	1,8	14246	950	
DZ Jagodina	35	28	10	2	16	57,1	39	40		40	1,4	47151	1684	
DZ Paraćin	21	20	9		11	55,0	23	28	1	27	1,4	33373	1669	
DZ Rekovac	8	10				0,0	8	13		13	1,3	10420	1042	
DZ Svilajnac	12	10	2	2	6	60,0	13	24		24	2,4	13961	1396	
DZ Ćuprija	14	16	5	5	6	37,5	15	33	1	32	2,1	16355	1022	
OKRUG	103	99	33	13	43	43,4	112	165	5	160	1,7	135506	1369	

Ukupan broj poseta lekarima u službama opšte medicine okruga u 2008. godini je bio 711485 što je 7460 poseta po jednom lekaru (**standard 7200 poseta**) i 5,5 poseta po jednom korisniku. Najveći broj poseta po lekaru 9200 je u Domu zdravlja Jagodina, a najmanje u DZ Ćuprija 5896 po lekaru. Zdravstvenu zaštitu najviše koriste korisnici DZ Despotovac 6,6 poseta lekaru po jednom korisniku, a najmanje korisnici domova zdravlja Paraćin 4,3 poseta po korisniku u 2008. godini (tabela 35). Broj poseta radi preventivnih pregleda je 17922 što je svega 2,51% od ukupnog broja poseta lekaru na nivou okruga .

Tabela br. 23. Posete – korišćenje službe opšte medicine.

Zdravstvene ustanove	Posete									
	U ordinaciji kod lekara				Kućne			Radi preventivnih pregleda	Svega poseta lekaru	Broj lekara
	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika	Lekara	Ostalih med. radnika	Radi preventivnih pregleda	Svega poseta lekaru			
DZ Despotovac	92338	32176	44423	1880	2538	4236	94218	15	6281	6,6
DZ Jagodina	254492	96770	189384	3109	8319	1501	257601	28	9200	5,5
DZ Paraćin	142058	22517	121304	379	8998	3986	142437	20	7122	4,3
DZ Rekovac	60828	20131	103060	1371	7834	2850	62199	10	6220	6,0
DZ Svilajnac	68070	16120	56603	1800	8496	2718	69870	10	6987	5,0
DZ Ćuprija	93699	12499	74900	630	630	2631	94329	16	5896	5,8
OKRUG	711485	200213	589674	9169	36815	17922	738576	99	7460	5,5

7.2. Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službama za zdravstvenu zaštitu žena tokom 2008. godine radio je 21 lekar (81,0% specijalista) i 31 tehničara ili 1,5 po lekaru. Broj korisnika po 1 lekaru je 4755, pa se može reći da je obezbeđenost lekarima izuzetno dobra u svim opštinama (**standard 6500 žena po lekaru**), osim u Jagodini gde nedostaje jedan lekar pa imaju 8055 korisnika po lekaru. Najmanji broj korisnika po lekaru je u domovima zdravlja Svilajnac 2809 i Rekovac 2821. Posmatrajući broj lekara i tehničara u odnosu na normativ prema Pravilniku, u višku su lekari u Rekovcu 1 a u Paraćinu i Svilajncu po 2. Medicinskih sestara je više od propisanog normativa u Ćupriji, Rekovcu i Jagodini po jedna, Paraćinu 2, a Svilajncu 5.

Tab.24-Kadar i korisnici u Službi zdravstvene zaštite žene

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika (žene 15 godina više)	Broj korisnika po jednom lekaru			
	Normativ	Ukupno	Opštne medicine	Na specijalizaciju	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom						
					Br.	%										
DZ Despotovac	2	2			2	100,0	2	2		2	1,0	10550	5275			
DZ Jagodina	5	4			4	100,0	7	8	2	6	2,0	32219	8055			
DZ Paraćin	4	6		2	4	66,7	5	7	1	6	1,2	25487	4248			
DZ Rekovac	1	2			2	100,0	1	2		2	1,0	5641	2821			
DZ Svilajnac	2	4		1	3	75,0	2	7		7	1,8	11236	2809			
DZ Ćuprija	3	3		1	2	66,7	4	5	1	4	1,7	14729	4910			
OKRUG	17	21	0	4	17	81,0	21	31	4	27	1,5	99862	4755			

Broj poseta po lekaru u 2008. godini se kreće od 3061 u Svilajncu do 4754 u Jagodini, prosek na nivou okruga je 3524 poseta što je znatno ispod standarda (**standard 6000 poseta**). Broj poseta po jednom korisniku se u 2008. godini kretao od 0.9 u Svilajncu i Rekovcu, do 1,7 u Jagodini, što pokazuje da žene nedovoljno koriste ovu vrstu zdravstvene zaštite u domovima zdravlja, trudnica je sve manje iz godine u godinu, a sve više se koristi privatna lekarska praksa. Posebno je mali broj sistematskih pregleda, svega 7262 za ceo okrug a broj korisnika je 99862, iz čega proističe da je svega 7% korisnica obavilo sistematski pregled.

Tabela br. 25. Posete – korišćenje Službe za zdravstvenu zaštitu žena

Zdravstvene ustanove	Posete									Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku
	Ukupno poseta kod lekara	Posete u savetovalištu	Radi sistem.preg.	Radi kontrolnih pregleda	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika	Broj lekara			
DZ Despotovac	7051	389	675	15	5972	3990	1369	2	3526	1,5	
DZ Jagodina	19016	375	1022	1345	16274	9301	2475	4	4754	1,7	
DZ Paraćin	19881	395	2300		17186	6648	16203	6	3314	1,3	
DZ Rekovac	6209	61	853	35	5260	2775	1234	2	3105	0,9	
DZ Svilajnac	12243	160	1795		10288	2722	3794	4	3061	0,9	
DZ Ćuprija	9609	371	617	184	8437	3497	1524	3	3203	1,5	
OKRUG:	74009	1751	7262	1579	63417	28933	26599	21	3524	1,3	

7.3.Služba za zdravstvenu zaštitu dece

U službama za zdravstvenu zaštitu dece u 2008. godini radilo je 25 lekara od čega je 80,0% specijalista pedijatrije i 48 tehničara ili 1,9 tehničara po lekaru. Ukupan broj lekara je veći za 3 u odnosu na normativ za okrug ,a po opština veći broj lekara je u Ćupriji 2 i u Despotovcu 1. Medicinske sestre su u višku u svim domovima zdravlja, što je za teritoriju okruga ukupno 18 sestara više u odnosu na standard.

Broj korisnika po 1 lekaru je 673 na teritoriji okruga a gledajući po opština broj korisnika po lekaru se kreće od 481 u Ćupriji do 820 u Jagodini, što pokazuje dobру obezbeđenost lekarima. (Prema Pravilniku o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti, **850 dece- korisnika po 1 lekaru**).

Tabela br.26 Kadar i korisnici u Službi zdravstvene zaštite dece

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika (deca 0-6 god.)	Broj korisnika po jednom lekaru			
	Normativ	Ukupno	Opštine medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom						
					Br.	%										
DZ Despotovac	2	3			3	100,0	3	4	1	3	1,3	1774	591			
DZ Jagodina	7	7			7	100,0	10	13	1	12	1,9	5739	820			
DZ Paraćin	6	6	1	2	3	50,0	9	10		10	1,7	4278	713			
DZ Rekovac	1	1			1	100,0	1	4		4	4,0	650	650			
DZ Svilajnac	3	3		2	1	33,3	4	6	1	5	2,0	1987	662			
DZ Ćuprija	3	5			5	100,0	4	12	1	11	2,4	2404	481			
OKRUG	22	25	1	4	20	80,0	31	49	4	45	2,0	16832	673			

Najveći broj poseta u službi za zdravstvenu zaštitu dece po jednom lekaru u toku 2008. godine je bilo u Jagodini 6514, a najmanji broj poseta po lekaru 4047 u Rekovcu.. Prosečan broj poseta po lekaru na teritoriji okruga je 5599 (**standard 6000 poseta**), dok je svako dete u proseku u toku godine 8,3 puta posetilo lekaru. Od ukupnog broja poseta lekaru, 84% je bilo kurativnih poseta, a 16% preventivnih.

Tabela 27. Posete – korišćenje Službe za zdravstvenu zaštitu dece

Zdravstvene ustanove	Posete										Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku
	Ukupno svih poseta lekaru	Posete radi sistematskog pregleda	Radi kontrolnih	u savetovalištu		U ordinaciji kod lekara			ostalih med. radnika			
DZ			Odgovadi	Ostale dece	Ukupno	Od toga	prve					
Despotovac	18934	473	55	893		17513	7562	1811		6311	10,7	
DZ Jagodina	45600	2567	447	3014	1849	37723	25201	36449		6514	7,9	
DZ Paraćin	33747	1080	120	4601		27946	22085	30907		5625	7,9	
DZ Rekovac	4047	268	138	312		3329	875	3215		4047	6,2	
DZ Svilajnac	14084	642	427	1175	565	11275	6800	7457		4695	7,1	
DZ Ćuprija	23559	1658	189	1220	744	19748	12756	14833		4712	9,8	
OKRUG	139971	6688	1376	11215	3158	117534	75279	94672		5599	8,3	

7.4.Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji Pomoravskog okruga u 2008. godini radilo je 24 lekara od čega 18 specijalista pedijatrije ili 75%. Prema važećem normativu Pravilnika o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti na teritoriji okruga ima 2 lekara više od normativa i to u Ćupriji, dok je prema broju korisnika Svilajncu potreban još jedan lekar. Broj korisnika po lekaru kreće se od 872 u Ćupriji do 1710 u Svilajncu, dok je prosek okruga 1244 korisnika po lekaru što je nešto ispod **standarda od 1500 korisnika** prema Pravilniku o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti, tako da je obezbeđenost lekarima dobra.

Broj medicinskih tehničara u ovim službama je 34, prosečno 1,4 po lekaru što je nešto više od propisanog normativa (24 tehničara), osim u Paraćinu i Jagodini čiji je broj tehničara ispod normativa.

Tabela br 28-Kadar u i korisnici u Službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika (7-19 godina)	Broj korisnika po jednom lekaru
	Normativ	Ukupno	Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom	Sa srednjom			
		Br.	%										
DZ Despotovac	3	3			3	100,0	3	5		5	1,7	3272	1091
DZ Jagodina	7	7	1		6	85,7	7	6	3	3	0,9	9491	1356
DZ Paraćin	6	6	1	2	3	50,0	7	6		6	1,0	7922	1320
DZ Rekovac	1	1	1			0,0	1	1		1	1,0	1385	1385
DZ Svilajnac	3	2		1	1	50,0	3	5		5	2,5	3419	1710
DZ Ćuprija	3	5			5	100,0	3	11	1	10	2,2	4359	872
OKRUG	23	24	3	3	18	75,0	24	34	4	30	1,4	29848	1244

Ukupan broj svih poseta lekaru na teritoriji okruga bilo je 162466 od čega 10,4% radi sistematskih i kontrolnih pregleda. Broj poseta po lekaru se kretao od 4233 u Rekovcu do 10015 u Despotovcu.(**standard godišnjeg broja poseta po lekaru je 6000**). Prosek za okrug je 6769

poseta po lekaru, što je nešto ispod standarda. Svaki korisnik je u proseku posetio lekara 5,4 puta (od 3,1 u Rekovcu, do 9,2 u Despotovcu).

Tabela br 29-Posete – korišćenje Službe za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

Zdravstvene ustanove	Ukupno svih pregleda	Posete						Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku	Broj poseta po jednom korisniku			
		U ordinaciji kod											
		Radi kontrolnih pregleda	Ukupno	lekaza	Od toga prve	Ostalih med. radnika							
DZ Despotovac	30046	1101	109	22294	9563	2139	10015	9,2					
DZ Jagodina	58918	5051	6651	53763	35903	27036	8417	6,2					
DZ Paraćin	26490	2891	104	23209	18891	15494	4415	3,3					
DZ Rekovac	4233	516	390	3539	1063	3004	4233	3,1					
DZ Svilajnac	17772	1608	178	15004	10095	4800	8886	5,2					
DZ Ćuprija	33490	2132	1160	22766	11529	7020	6698	7,7					
OKRUG	162466	13299	8592	140575	87044	59493	6769	5,4					

7.5. Služba medicine rada

Zdravstvena zaštita radno aktivne populacije Pomoravskog okruga ostvaruje se u Službama medicine rada u domovima zdravlja okruga, osim Rekovca koji nema organizovanu službu medicine rada jer je u ovoj opštini stanovništvo pretežno ruralno. Ukupan broj lekara u ovim službama je 24 od čega je 19 ili 79,2% specijalista medicine rada. Broj medicinskih tehničara je 38 ili 1,6 po lekaru. Obezbeđenost lekarima na nivou okruga je uglavnom na nivou standarda Pravilnika u uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti (**1 lekar na 3000 radnika za specifičnu zaštitu i na 1600 za kurativu**), pa je najmanja obezbeđenost lekarima u Svilajncu 3003 korisnika po lekaru, dok je u ostalim ustanovama obezbeđenost adekvatna a najbolja u Ćupriji 1269 korisnika po lekaru. Obezbeđenost medicinskim tehničarima je nešto iznad standarda.

Tabela br. 30-Kadar i korisnici u Službi medicine rada

Zdravstvene ustanove	Lekari						Medicinski tehničari				Broj lekara	Broj korisnika	Broj korisnika po jednom			
	Normativ	Ukupno	Opšte medicinske	Na specijaliz.	Specijalisti		Normativ	Ukupno	Sa višom srednjom	Sa srednjom						
					Br.	%										
DZ																
Despotovac	2	2			2	100,0	4	4		4	2,0	5189	2595			
DZ Jagodina	4	3			4	133,3	6	2		2	0,7	5100	1700			
DZ Paraćin	9	9			9	100,0	13	13		13	1,4	12800	1422			
DZ Svilajnac	2	2			1	50,0	4	4		4	2,0	6005	3003			
DZ Ćuprija	6	8	5		3	37,5	9	15		15	1,9	10152	1269			
OKRUG	23	24	5	0	19	79,2	36	38	0	38	1,6	39246	1635			

Ukupan broj poseta u Službama medicine rada je 166826 ili 6951 po lekaru što je 4,3 poseta po korisniku. Najveći broj poseta po lekaru ima DZ Svilajnac 8674 i DZ Paraćin 7698 poseta (**standard 7200 poseta**), a najmanji DZ Ćuprija 5825. Najveći broj poseta po korisniku 5,4 ima Paraćin, dok je prosek okruga 4,3 posete po korisniku za godinu dana. Od ukupnog broja poseta 93,5% je kurativnih a svega 6,5% poseta je preventivnih.

Tabela br. 31-Posete i korišćenje Službe medicine rada

Zdravstvene ustanove	Posete										Broj poseta po jednom korisniku	
	Ukupno svih poseta lekaru		Posete radi periodičnih pregleda		Posete radi sistematičkih pregleda		Radi kontrolnih pregleda		U ordinaciji kod lekara			
	Ukupno	Pregledi u cilju zapošljavanja	Ukupno	Od toga prve	Ostalih med. radnika							
DZ Despotovac	14424	820	396	50	325	12833	3055	2361	7212	2,8		
DZ Jagodina	19173	474	2083	35	356	16225	7583	1835	6391	3,8		
DZ Paraćin	69283		2387			66896	18786	14686	7698	5,4		
DZ Svilajnac	17348	230	1459	77	265	15317	3553	10702	8674	2,9		
DZ Ćuprija	46598	29	1657		108	44804	9799	23024	5825	4,6		
OKRUG	166826	1553	7982	162	1054	156075	42776	52608	6951	4,3		

7. 6. Služba za zaštitu zdravlja usta i zuba predškolske i školske dece

Stomatološku zdravstvenu zaštitu najmlađima pružao je 29 zubnih lekara od čega je 17 specijalista ili 58,6%. Broj korisnika po jednom lekaru na nivou okruga je 1610. Najbolju obezbeđenost zubnim lekarima je u Domu zdravlja Ćuprija sa 845 korisnika po lekaru. Obezbeđenost je u skladu sa standardom (**1500 dece do 18 godina po lekaru**) i u Svilajncu i Paraćinu dok Jagodina, Rekovac i Despotovac nemaju obezbeđenost zubnim lekarima u dečijoj stomatologiji u skladu sa standardom.

Obezbeđenost tehničarima je nešto ispod normativa.

Tabela br 32-Kadar i korisnici u Službi za zaštitu zdravlja usta i zuba predškolske i školske dece

Zdravstvene ustanove	Zubni lekari					Zubni tehničari					Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika po jednom lekaru	
	Normativ	Ukupno		Opšti	Na specijalizaciji	Specijalisti		Normativ	Ukupno		Zubni tehničari	Zubni asistenti	
		Br.	%			Br.	%		Br.	%			
DZ Despotovac	3	2				2	100,0	4	2		2	1,0	5046
DZ Jagodina	10	6	2			4	66,7	13	10	3	7	1,7	15230
DZ Paraćin	8	8	4	2	2	25,0		11	9		9	1,1	12200
DZ Rekovac	1	1				1	100,0	1	1		1	1,0	2035
DZ Svilajnac	4	4	2			2	50,0	5	3		3	0,8	5406
DZ Ćuprija	5	8	2			6	75,0	7	7	1	6	0,9	6763
													845

Ukupan broj poseta kod lekara je 73061 ili 2706 po lekaru, nešto više od **standarda od 2400 poseta**. Najmanji broj poseta po lekaru ima Paraćin 1160 a najviše Despotovac 5990. Prosečan broj poseta po korisniku se kreće od 0,8 u Paraćinu do 2,8 u Ćupriji. Prosek na nivou Okruga je 1,8 poseta po jednom korisniku.

Tabela br 33-Posete,izvršeni radovi i korišćenje Službe za stomatološku zdravstvenu zaštitu dece i školske dece i omladine

Opština	Posete			Izvršeni radovi					IZVRŠENI RADOVI							
	UKUPNO POSETA	Od toga prve	Serijske	Plombirani zubi		Hirurške intervencije			Ortodoncija				Lečenje mekih tkiva usne šupljine	Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po korisniku	
				Bez lečenja	Sa Lečenjem	Izvadeni zubi	Ostale intervencije		Prvi pregledi	Drugi.	terapeutске intervencije	Pokretni aparati	Fiksni aparati			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Despotova	11980	3915	3786	1527	448	1015	10	43	152	73		2028	5990	2,4		
Jagodina	22138	12012	4086	3329	255	4078		480	4881	624		117	3690	1,5		
Paraćin	9276	6840	2792	1224	1671	2775		390	312	78		1170	1160	0,8		
Rekovac	3295	308	1119	617	256	278		0	0	0		544	3295	1,6		
Svilajnac	7470	2941	2423	840	788	516	413	0	480	52		8074	1868	1,4		
Ćuprija	18902	2347	3054	3830	101	1558	17020	417	2640	271		1142	2363	2,8		
UKUPNO	73061	28363	17260	11367	3519	10220	17443	1330	8465	1098	0	13075	2706	1,6		

7.7.Služba za zdravstvenu zaštitu usta i zuba odraslog stanovništva

Odraslo stanovništvu stomatološku zdravstvenu zaštitu pružalo je 34 zubnih lekara od kojih je 24 specijalista ili 70,6%. Broj tehničara po lekaru je 1,7, a broj korisnika po lekaru 5330 za okrug što je odlična obezbeđenost lekarskim kadrom (**standard 1 lekar na 10000 odraslih za opštu stomatologiju**). Najbolja obezbeđenost je u Despotovcu sa 2776 korisnika po lekaru a najslabija u Rekovcu sa 10420 korisnika po lekaru. U broj lekara su uračunati i specijalisti svih grana stomatologije za koje standard nije isti kao za opštu stomatologiju. Ako uporedimo stanje kadrova sa normativom, vidimo da postoji višak kadra u svim domovima zdravlja osim u Rekovcu i Svilajncu.

Tabela br 34-Kadar i korisnici u Službi za zaštitu zdravlja usta i zuba za odrasle

Zdravstvene ustanove	Zubni lekari					Zubni tehničari					Broj tehničara po jednom lekaru	Broj korisnika po jednom lekaru	
	Normativ	Ukupno	Opšti	Na specijalizaciji	Specijalisti	Normativ	Ukupno	Zubni tehničari	Zubni asistenti				
					Br.	%							
DZ Despotovac	3	7	3		4	57,1	5	9	4	5	1,3	19435	2776
DZ Jagodina	8	8			8	100,0	12	14	5	9	1,8	58727	7341
DZ Paraćin	5	9	3		6	66,7	7	13	7	6	1,4	46173	5130
DZ Rekovac	2	1			1	100,0	2	2	2		2,0	10420	10420
DZ Svilajnac	3	2	1		1	50,0	5	5	3	2	2,5	19966	9983
DZ Ćuprija	3	7	2	1	4	57,1	5	14	6	8	2,0	26507	3787
OKRUG	24	34	9	1	24	70,6	36	57	27	30	1,7	181228	5330

Broj poseta po lekaru najveći je u Jagodini 2579, a najmanji u Despotovcu 330. Prosek okругa je 1206 poseta po lekaru u 2008. godini što je znatno ispod standarda mera izvršenja (**standard 3000 poseta godišnje**). Prosečan broj poseta stomatologu po jednom korisniku je 0,2 što je vrlo slabo korišćenje ove službe i to je karakteristično za sve zdravstvene ustanove okругa.

Ovako slabo korišćenje stomatološke službe domova zdravlja je posledica postojanja velikog broja privatnih stomatoloških ordinacija, čije usluge pacijenti sve više koriste.

Tabela br 35 -Posete i korišćenje Službe za zaštitu zdravlja usta i zuba za odrasle

Opština	posete			izvršeni radovi				IZVRŠENI RADOVI										Broj poseta po jednom lekaru	Broj poseta po jednom korisniku
								protetski radovi				ortodoncija							
	UKUPNO POSETA	Od togā prve	Serijske	Bez lečenja	plombirani zubi	hirurške intervencije	Izvadeni zubi	Ostale intervencije	Totalne	Parsijalne	Krunice	Članovi fiksnih proteza	Prvi pregledi	Orthod. terapeutske intervencije	Pokretni aparati	Fiksni aparati	Lečenje mekih tkiva usne šupljine		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
DESPOTOVAC	2313	1422	15	160	31	31	26	66	30									330	0,1
JAGODINA	20630	9391	263	2687	245	6228	1237	220	190	0	0							2579	1,1
PARAĆIN	8464	5586	0	2542	1978	896	0	124	131									940	0,1
REKOVAC	1445	461	22	184	49	385	0	47	38									1445	0,0
SVILAJNAC	2375	378	118	383	482	699	652	71	90	5	186							1188	0,2
ĆUPRIJA	5790	322	2858	866	98	1803	50	111	133									827	0,3
OKRUG	41017	17560	3276	6822	2883	10042	1965	639	612	5	186	0	0	0	0	0	1206	0,2	

8. KORIŠĆENJE I RAD STACIONARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

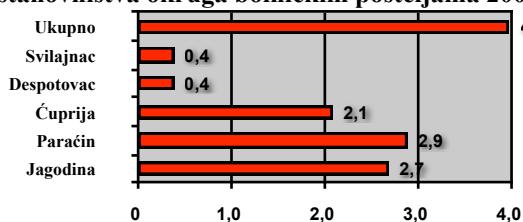
Prema Planu mreže zdravstvenih ustanova, bolničku zdravstvenu zaštitu stanovništvu Pomoravskog okruga u 2008. godini pružale su tri bolnice i to:

- Okružna bolnica u Ćupriji sa 469 postelja;
- Opšta bolnica u Jagodini sa 270 postelja;
- Opšta bolnica u Paraćinu sa 171 postelja;

I dva stracionara internističkog tipa:

- Stacionar pri Domu zdravlja Despotovac sa 10 postelja;
- Stacionar pri Domu zdravlja Svilajnac sa 10 postelja;

U 2008. godini stanovništvu Okruga bilo je na raspolaganju 930 bolničkih postelja (469 Ćuprija, 270 Jagodina, 171 Paraćin, 10 Despotovac, 10 Svilajnac) odnosno obezbeđenost stanovništva bolničkim posteljama iznosila je 4,5 postelja na 1000 stanovnika. Kod Ćuprije je obezbeđenost prikazana u odnosu na broj stanovnika celog okruga jer se u Ćupriji leče i stanovnici ostalih opština na odeljenjima koja su za ceo okrug (okružna bolnica), dok bolnici u Jagodini gravitira deostanovnistva opština Rekovac i Svilajnac.

Grafikon br. 13 – Obezbedenost stanovništva okruga bolničkim posteljama 2008. god.

Posmatrano pojedinačno po bolnicama, najveći procenat lekara specijalista u odnosu na ukupan broj lekara ima bolnica u Jagodini 97%, a najmanji u Ćupriji 87,9% (ako izuzmemos stacionar u Despotovcu i Svilajncu). Što se tiče odnosa tehničara i lekara specijalista u odnosu na normative za bolničko lečenje, najpovoljniji odnos imaju stacionari domova zdravlja Svilajnac i Despotovac, dok je u bolnicama odnos ujednačen od 2,26 do 2,44, a prosek okruga je 2,46.

Tabela br.36 Struktura medicinskog kadra u odnosu na broj postelja u 2008. god.

Red br.	Bolnica	br postelja	Ukupan br. Lekara	Br. post. po 1 lek.	Br.lek. spec	Br.post. po lek. spec.	Br. med. tehn.	Br.post. po 1 tehn.
1.	Ćuprija	469	132	3.55	116	4.04	283	1.66
2.	Paraćin	171	46	3.72	42	4.07	95	1.80
3.	Jagodina	270	68	3.97	66	4.09	158	1.71
4.	Despotovac	10	2	5.00	1	10.00	11	0.91
5.	Svilajnac	10	1	10.00	1	10.00	10	1.00
Ukupno		930	249	3.73	226	4.12	557	1.67

Iz navedene tabele se može videti da je prosečan broj postelja po jednom lekaru specijalisti u svim stacionarima 4,12 i 1,67 postelja po jednom medicinskom tehničaru.

Može se iz podataka primetiti da sve tri opšte bolnice imaju ujednačen broj postelja po lekaru specijalisti, kao i po 1 tehničaru.

Na nivou okruga u bolnicama nedostaje 15 doktora medicine, 6 farmaceuta, 76 medicinskih sestara i 20 tehnickih radnika, dok su višak 5 zdravstvenih saradnika i 26 administrativnih radnika. U opstoju bolnici Cuprija nedostaje na nivou bolnice 15 doktora a najveći deficit lekara je na anesteziji, intenzivnoj nezi, dijalizi, prijemnom i produzenoj nezi. Medicinskih sestara nedostaje 59 i to najvise na odeljenjima na kojima nedostaju i lekari, a najvise na novoformiranim odeljenjima: Prijemno-urgentno i odeljenje intenzivne nege i lecenja. U ovoj bolnici postoji veliki visak administrativnih radnika 25, jer je veliki broj ovih radnika rasporedjen po sluzbama na poslovima fakturisanja usluga sto standardom nije predvidjeno, a postoji visak i u samoj upravi.

U bolnici u Jagodini najveća razlika u stanju i normativima je kod medicinskih sestara, kojih ima 13 manje od broja predvidjenog normativom, a najveći nedostatak sestara je na hirurgiji, prijemno-urgentnoj sluzbi i anesteziji.

U paracinskoj bolnici postoji deficit medicinskih sestara 13 i to najvise na internom, anesteziji, laboratoriji, produženoj nezi, a nedostaje i 12 tehnickih radnika.

Stacionar Doma zdravlja Despotovac ima 6 medicinskih sestara i 1 doktora u visku u odnosu na standard, a stacionar DZ Svilajnac 3 medicinskih sestara višak.

Posle ovih konstatacija mora se napomenuti da su bolnice u Jagodini i Cupriji u 2007. godini izdvojene iz zdravstvenih centara, pa je deobnim bilansom doslo i do raspodele kadra za bolnice i domove zdravlja, sto je takodje dovelo do nekih odstupanja od standarda.

Pokazatelji obima rada, odnosno korišćenje bolničkih kapaciteta

Bolnice Pomoravskog okruga, uključujući i stacionare domova zdravlja Despotovac i Svilajnac su u 2008. godini lečile 36445 bolesnika (i **osigurani i neosigurani**) i ostvarile 266958 bolesničkih dana. Prosečna zauzetost postelja bila je 78,64%, a prosečna dužina lečenja 7,32 dana.

Tabela br.37. Obim rada bolnica u 2008. godini

Red. Br..	Bolnica	Broj postelja	Broj ispisanih bolesnika	B.O.dani	% zauzetosti postelja	Prosečna duž. Lečenja
1	Ćuprija	469	16822	135895	79.38	8.08
2	Paraćin	171	7423	44462	71.24	5.99
3	Jagodina	270	11352	80122	81.30	7.06
4	Despotovac	10	373	3104	85.04	8.32
5	Svilajnac	10	322	3375	92.47	10.48
UKUPNO		930	36292	266958	78.64	7.36

Najveću zauzetost odnosno iskorišćenost bolničkih postelja imala je bolnica u Jagodini 81,3%, zatim bolnica u Ćupriji 79,38%, bolnica u Paraćinu 71,24 %, a stacionari u Despotovcu i Svilajncu 85% odnosno 92,5%. Našim zakonskim regulativama je utvrđena optimalna iskorišćenost posteljnog fonda od 80- 85%. Smatra se da je ovaj pokazatelj funkcionisanja bolnica povoljan, ako ne prelazi 90% čime se doprinosi standardu lečenja i ako nije manji od 80%, čime se ostvaruje ekonomičnost u korišćenju bolničkih postelja. Na osnovu ovoga može se reći da je iskorišćenost postelja nedovoljna odnosno neekonomična jedino u bolnici u Paraćinu.

Što se tiče prosečne dužine lečenja bolesnika, najmanja je u Paraćinu 5,99dana, zatim u Jagodini 7,06 dana, u Ćupriji 8,08 dana, u Despotovcu 8,32 dana , a u Svilajncu 10,48 dana.

Tabela 38. Kapaciteti i korišćenje bolnickih postelja u 2008. godini

Prosečna zauzetost	postelja postelja (%)	Broj		Prosečna dužina ležanja	
		ispisanih bolesnika	dana ležanja	(dani)	
	2 930	3 36292	4 266958	5 7,36	6
POMORAVSKI OKRUG					
78,64%					
Ćuprija					
Opšta bolnica Ćuprija					
79,38%					
Akušerstvo	13	409	2484	6,07	
52,35%					
Dečija hirurgija	6	236	666	2,82	
30,41%					
Dečije, pedijatrija	23	1429	6106	4,27	
72,73%					
Dermatovenerologija	10	346	2837	8,20	
77,73%					
Endokrinologija	18	826	7100	8,60	
108,07%					
Gastroenterologija	20	584	5324	9,12	
72,93%					
Ginekologija	15	573	2649	4,62	
48,38%					
Hirurgija	35	1514	7112	4,70	
77,94%					
Infektivno, zarazno	17	450	4505	10,01	
72,60%					
Intenzivna nega	12	415	1475	3,55	
33,68%					
Kardiologija, koronarna jedinica	25	1051	8310	7,91	
91,07%					
Vaskularna hirurgija	6	369	2774	7,52	
126,67%					
Maksilofacijalna hirurgija	6	261	1211	4,64	
55,30%					
Nefrologija	20	622	6235	10,02	
85,41%					
Neurohirurgija	10	445	3326	7,47	
91,12%					
Neurologija	35	1212	9186	7,58	
71,91%					
Nuklearna medicina	2	154	430	2,79	
58,90%					
Oftalmologija	10	674	3328	4,94	
91,18%					
ORL	17	426	2431	5,71	
39,18%					
Ortopedija sa traumatologijom	30	704	9681	13,75	
88,41%					
Plastična hirurgija	15	514	3325	6,47	
59,57%					
Pneumofiziologija, TBC plu}a	25	615	8027	13,05	

	87,97%				
	Psihijatrija	40	641	13705	21,38
	93,87%				
	Produceno lečenje sa rehabilitacijom	32	804	13579	16,89
	116,26%				
	Urologija	27	1548	10089	6,52
	102,37%				
	Jagodina				
	Opšta bolnica Jagodina	270	11352	80122	7,06
	81,3%				
	Dečije, pedijatrija	22	1302	5864	4,5
	73,0%				
	Ginekološko-akušersko	44	2124	11364	5,35
	70,1%				
	Hirurgija	52	2151	16070	7,5
	84,6%				
35	Interno	65 85,7%	2862	20325	7,1
	Neurologija	16	897	6410	7,2
	109,7%				
	Ortopedija sa traumatologijom	15	469	5350	11,4
	97,7%				
	Pneumofiziologija, TBC plu}a	20	763	6196	8,1
	84,8%				
	Producena nega i lečenje	17	147	2915	11,5
	29,8%				
	Psihijatrija	16	352	5335	15,1
	91,3%				
	Urologija	3	285	1359	4,8
	128,4%				

Prosečna zauzetost	postelja postelja (%)	Broj		Prosečna dužina ležanja		
		ispisanih bolesnika	dana ležanja	4	5	6
Paraćin						
Zdravstveni centar Paraćin	171	7423	44462	5,99		
71,24%						
Dečije, pedijatrija	20	908	3991	4,40		
54,52%						
Ginekološko-akušersko	24	1528	5705	3,73		
65,09%						
Hirurgija	36	2017	9182	4,55		
69,69%						
Interno	40	1580	10299	6,52		
70,35%						
Ortopedija sa traumatologijom	20	415	5596	13,49		
76,45%						
Pneumofiziologija, TBC plu}a	19	800	6653	8,32		
95,67%						
Producena nega	12	175	3036	17,35	69,13%	

Svilajnac				
Dom zdravlja Svilajnac	10	322	3375	10,48
92,47%				
Interno	10	322	3375	10,48
92,47%				
Despotovac				
Dom zdravlja Despotovac	10	373	3104	8,32
85,04%				
Interno	10	373	3104	8,32
85,04%				

Iz navedenih podataka moze se uociti daje prosecna duzina lecenja uglavnom u skladu sa standardom za pojedine grane, dok se na nivou bolnica kreće od 5,9 dana u Paracinu do 10,48 dana u stacionaru u Svilajncu gde se leci uglavnom gerijatrijska populacija.

Prosecna zauzetost postelja pokazuje velike varijacije po pojedinim granama sto je najvise izrazeno u opstoj bolnici Cuprija koja ima i najvise bolnickih sluzbi specijalistickih i subspecijalistickih i najveci broj postelja u kojima se lece pacijenti sa teritorije celog okruga. U ovoj bolnici je potrebno napraviti bolju unutrasnju raspodelu posteljnog fonda imajuci u vidu cinjenicu da mnoge sluzbe idu sve vise na lecenje pacijenata kroz dnevne bolnice gde god je to moguce.

U narednoj tabeli bice prikazano ispunjenje standarda mera izvršenja za doktore medicine specijaliste u pojedinim bolničkim i polikliničkim delatnostima u 2008. godini, koje su definisane u Pravilniku o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene sluzbe.

Tabela 39. Ispunjene standardne mera izvršenja za doktore medicine specijaliste u bolničkoj i polikliničkoj delatnosti u 2007. godini
(definisanih u Pravilniku o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene
službe, "Sl.Glasnik" broj 43/2006)

spec. pregleda po specijalisti	Broj specijalista Broj	Br. pacijenata po specijalisti			Br. Spec. pregleda	Broj Ambul. Stacionar
		Pacijenata Po	Broj Razlika	Po pravilniku (4-5) pravilniku (10-11)		
POMORAVSKI OKRUG						
1842.58	231	34319	149		425635	412470
Ćuprija						13165
Opšta bolnica Ćuprija	108	15223	141		165888	165774
1536.00						114
Dermatologija	3	346	115	200	-85	11165
3721.67	1200	2521.67				11164
Ginekologija i akušerstvo	8	982	123	240	-117	972
121.50	1200	-1078.50				971
Hirurgija	28	3754	134	200	-66	29000
1035.71	1600	-564.29				28978
Infektivne bolesti	2	450	225	160	65	2551
1275.50	1200	75.50				2549
Interna	28	3698	132	160	-28	60201
2150.04	1200	950.04				60155
Neurologija	6	1212	202	160	42	8907
1484.50	1200	284.50				8899
Oftalmologija	6	674	112	240	-128	14289
2381.50	1600	781.50				14273
ORL	4	426	107	240	-134	7868
1967.00	1600	367.00				7864
Ortopedija	6	704	117	120	-3	8793
1465.50	2000	-534.50				8783
Pediatrija	10	1429	143	200	-57	9639
963.90	800	163.90				9638
Urologija	7	1548	221	200	21	12503
1786.14	1600	186.14				12500
Despotovac						3
Dom zdravlja Despotovac	1	373	373		0	
Interna	1	373	373	160	213	0
0.00	1200	-1200.00				
Jagodina						
Opšta bolnica Jagodina	70	11153	159		144242	135390
2060.60						8852
Dermatologija	3		200		16095	15770
5365.00	1200		4165.00			325
Ginekologija i akušerstvo	9	2124	236	240	-4	3189
354.33	1200	-845.67				2949
Hirurgija	18	2151	120	200	-81	15824
879.11	1600	-720.89				15105
Interna	19	3925	207	160	47	35283
1857.00	1200	657.00				31783
						3500

Spec. pregleda po
specijalisti

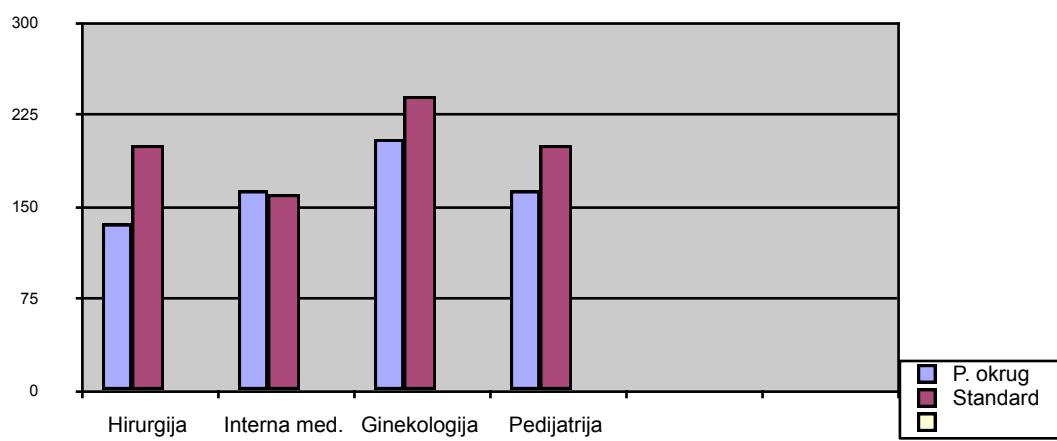
Broj Br.pacijenata po specijalisti Br. Spec. pregleda Br.

	Specijalista Broj	Pacijenata Po	Broj Razlika	Po pravilniku	Razlika (4-5) pravilniku (10-11)	Ukupno	Ambulanta	Stacionar
2 11	3	4	5	6	7	8	9	10
Neurologija 2043.50	4 1200	897 843.50	224	160	64	8174	7320	854
Oftalmologija 5467.33	3 1600			240 3867.33		16402	15682	720
ORL 6782.00	3 1600			240 5182.00		20346	18652	1694
Ortopedija 11424.50	2 2000	469 9424.50	235	120	115	22849	22519	330
Pediatrija 243.50	8 800	1302 -556.50	163	200	-37	1948	1699	249
Urologija 4132.00	1 1600	285 2532.00	285	200	85	4132	3911	221
Paraćin								
Zdravstveni centar Paraćin 2259.90	51	7248	142			115255	111306	3949
Dermatologija 4156.50	2 1200			200 2956.50		8313	8288	25
Ginekologija i akušerstvo 228.50	6 1200	1528 -971.50	255	240	15	1371	1290	81
Hirurgija 1420.23	13 1600	2017 -179.77	155	200	-45	18463	18010	453
Interna 1994.44	16 1200	2380 794.44	149	160	-11	31911	29471	2440
Neurologija 9638.00	1 1200			160 8438.00		9638	9380	258
Oftalmologija 5625.00	3 1600			240 4025.00		16875	16568	307
ORL 5536.00	2 1600			240 3936.00		11072	10952	120
Ortopedija 2573.00	3 2000	415 573.00	138	120	18	7719	7539	180
Pediatrija 1978.60	5 800	908 1178.60	182	200	-18	9893	9808	85
Svilajnac								
Dom zdravlja Svilajnac	1	322	322			250	250	250.00
Interna 250.00	1 1200	322 -950.00	322	160	162	250		250

•

Prethodna tabela pokazuje da su mere izvršenja vezane za broj lezecih pacijenata po lekaru specijalisti, uglavnom premašene u svim stacionarima i bolnicama osim u bolnici u Cupriji gde su mere izvršenja nedovoljno realizovane u skoro svim sluzbama. Razlog je veliki broj postelja a samim tim i lekara u odnosu na broj lezecih pacijenata sto pokazuje i nedovoljna iskoriscenost postelja u velikom broju sluzbi. Nedovoljnu realizaciju broja lezecih pacijenata po lekaru specijalisti u bolnicama Jagodina i Paraćin imaju odeljenja hirurgije i pedijatrije. Broja izvršenih specijalistickih pregleda po lekaru u odnosu na standard je uglavnom veći kod većine službi a nedovoljnu realizaciju u odnosu na standard imaju službe ginekologije i akušerstva i hirurgije kod sve tri bolnice.

Grafikon br.14 . Ispunjene standardne mere izvršenja za doktore medicine specijaliste u bolničkoj delatnosti (broj ležećih pacijenata po specijalisti) u 2008. godini

Grafikon br.15 . Ispunjene standardne mere izvršenja za doktore medicine specijaliste u polikliničkoj delatnosti (broj specijalističkih pregleda po specijalisti) u 2008. godini

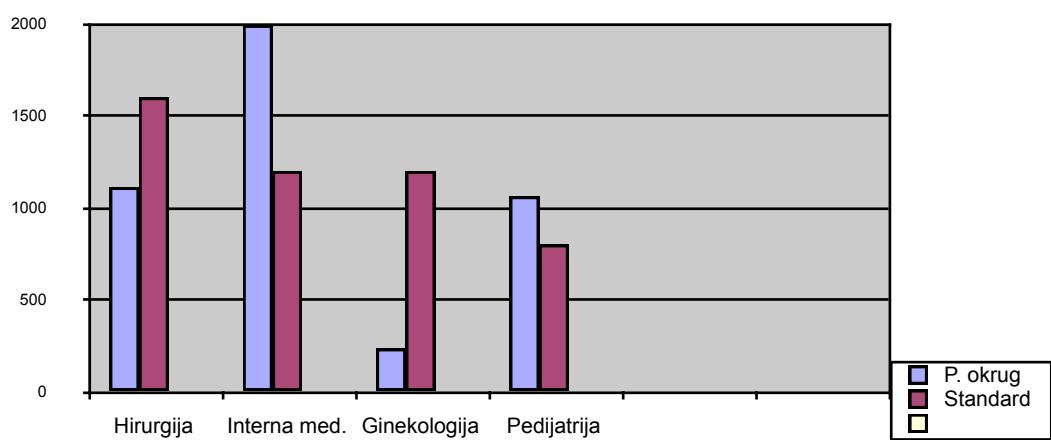

Tabela 40. Broj operacionih sala, operacija i prosečan broj operacija po lekaru u 2008. godini

Broj	lekara	operacija	operacija po	sala
------	--------	-----------	--------------	------

	specijalisti	specijalisti		
	2	3	4	5
POMORAVSKI OKRUG	82	12772	155,76	21

Ćuprija

Opšta bolnica Ćuprija	50	8252	165,04	12
Ginekologija i akušersvo	8	964	120,50	1
Hirurgija	8	1039	110,38	3
Oftalmologija	6	1003	163,17	1
ORL	4	401	100,25	1
Ortopedija	6	675	112,50	2
Urologija	7	649	92,71	2
Dečja hirurgija	2	185	92,50	0
Vaskularna hirurgija	1	333	333,00	0
MF hirurgija	2	738	369,00	0
Neurohirurgija	2	105	52,50	1
Plastična hirurgija i opekomine	4	2219	554,75	1

Jagodina

Opšta bolnica Jagodina	18	2049	113,83	5
Ginekologija i akušersvo	4	403	100,75	1
Hirurgija	11	1217	110,64	2
Ortopedija	2	350	175,00	1
Urologija	1	79	79,00	1

Paraćin

Zdravstveni centar Paraćin	14	2471	176,50	4
Ginekologija i akušersvo	4	963	240,75	1
Hirurgija	7	1282	183,14	2
Ortopedija	3	226	75,33	1

Prosecan broj operacija po lekaru na teritoriji okruga je bio 155,76 (130,52 u 2007. godini), pri cemu je najveci prosek u Paracincu 176,5 operacija po lekaru, zatim u Ćupriji 165,04, a najmanji u Jagodini 113,83 operacije po lekaru.

Tabela 57. Broj laboratorijskih analiza (hematoloških, biohemijskih i analiza urina u 2008. godini

	Broj analiza	
Ukupno	Ambulanta	Stacionar

Opšta bolnica Ćuprija	1139138	560910	568965
Hematološke analize	512364	237979	270438
Biohemijske analize	461230	238582	218864
Analize urina	131823	81388	49026
Patohistologija	30821	1303	29411
Ostale laboratorije	2900	1658	1226
Opšta bolnica Jagodina	507329	163781	343548
Hematološke analize	158973	51983	106990
Biohemijske analize	194256	3417	190839
Analize urina	19007	50	18957
Mikrobiologija	127601	107613	19988
Patohistologija	7344	570	6774
Ostale laboratorije	148	148	0
Zdravstveni centar Paraćin	742928	521506	215186
Hematološke analize	204927	132660	70390
Biohemijske analize	250191	159880	88053
Analize urina	189687	167197	20616
Mikrobiologija	67712	52135	15577
Ostale laboratorije	30411	9634	20550
Dom zdravlja Svilajnac-stacionar	8887	0	8887
Hematološke analize	4514	0	4514
Biohemijske analize	3657	0	3657
Analize urina	716	0	716
Dom zdravlja Despotovac-stacionar	15379	0	15379
Hematološke analize	7734	0	7734
Biohemijske analize	6233	0	6233
Analize urina	1412	0	1412
POMORAVSKI OKRUG	2413661	1246197	1151965
Hematološke analize	888512	422622	460066
Biohemijske analize	915567	401879	507646
Analize urina	342645	248635	90727
Mikrobiologija	195313	159748	35565
Patohistologija	38165	1873	36185
Ostale laboratorije	33459	11440	21776

Stacionari domova zdravlja u Svilajncu i Despotovcu, nemaju odvojenu laboratoriju za pacijente stacionara vec se sve analize obavljaju u laboratoriji doma zdravlja, ali su analize za stacionarne pacijente posebno evidentirane i prikazane u prethodnoj tabeli. Laboratorija Zdravstvenog centra Paraćin je jedinstvena za primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu i kompletan rad je prikazan u tabeli, dok u Jagodini i Ćupriji domovi zdravlja, koji su samostalne ustanove imaju svoje laboratorije, tako da su u tabeli prikazani podaci samo za bolničke laboratorije. Ukupan broj realizovanih laboratorijskih analiza u bolničkim laboratorijama na teritoriji okruga je 2413661 pri čemu je 53% analiza realizovano za ambulantne pacijente.